Jaargang 116. Vrijdag, 3 April 1857. No. 40.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

De **Groninger Courant**, *Algemeen Dagblad voor de Stad en Provincie Groningen, wordt uitgegeven des* Zondags, Woensdags *en* Vrijdags, *terwijl de expeditie der Couranten, zoo in als buiten de Stad, den avond te voren geschiedt. De abonnementsprijs is f* 3,00 *in het kwartaal, franko per post f* 3,40. *Bijvoegsels en bijbladen worden bij de Courant gratis uitgegeven.*

Herbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele Inschrijving op nieuw aan te besteden:

Het **BOUWEN** van een **WALMUUR** en van een **PIJLER** enz. aan en in de **Noorderhaven** bij de Kijk-in-'t Jatstraat.

De Voorwaarden van Herbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIJKAGE op het Raadhuis.

De op Zegel geschreven INSCHRIJVINGSBILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of op **Woensdag den 8sten April 1857** aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op **Donderdag den 9den April 1857,** des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

De Bestekken zijn van af heden verkrijgbaar ter SECRETARIJ dezer Gemeente, tegen betaling van 50 cts.

GRONINGEN, 2 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

SCHOUWING VAN WEGEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat, in gevolge *art.* 45 van het Provinciaal Reglement op het toezigt der Wegen en Voetpaden van den 10den Augustus 1854 (*Prov. Blad* no. 61), van hunnentwege, hetzij wekelijks, hetzij om de veertien dagen, voor zoo ver het Saizoen het onderhoud mogelijk maakt, op de hieronder aangewezene tijdstippen en plaatsen zullen worden geschouwd de volgende ten laste van Partikulieren op het Kohier der Wegen en Voetpaden in deze Gemeente voorkomende Rijwegen, waarvan de schouw niet aan andere autoriteiten of personen is opgedragen, te weten:

1. de **EELDERWEG wekelijks,** des WOENSDAGS namiddags te 3 uur.

2. Om de **veertien dagen,** des DONDERDAGS namiddags te twee uur, beginnende bij den weg naar de Rijskampen:

De **WEG** naar de **Rijskampen; LAAN (uitvaart) naar de Rijskampen,** Zuidoostwaarts; **LAAN (uitvaart),** Noordwestwaarts; **PADDEPOELSTERWEG;** de **WEG** aan het **Selwerderdiepje;** het **ZAAGMULDERSWEGJE; TWEEDE WEGJE;** de **BOERMANDEWEG.**

3. Om de **veertien dagen,** des ZATURDAGS namiddags te twee uur, beginnende bij de Griffe:

De **WEG** langs de Znidzijde van de **Griffe;** de **OLIEMULDERSSTEEG; LAAN** naar de Molens; **WEG** of **REGT** van **OVERVAART** over perceel no. 869; **WEG** langs den *Hoornschen Dijk;* **LAAN** (uitvaart) van de *Drentsche Laan* bij den Wegpaal tot het Hoendiep.

GRONINGEN, 30 Maart 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HOOFDELIJKE OMSLAG.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* doen te weten, dat het PRIMITIEF KOHIER der DIRECTE BELASTING bij wijze van **HOOFDELIJKEN OMSLAG** ten behoeve dezer Gemeente, voor het jaar 1857, door Heeren GEDEPUTEERDE STATEN is goedgekeurd bij resolutie van den 26sten Maart l.l., no. 60, en dat het gemeld kohier, bij besluit dezer Vergadering van heden, ter invordering is gesteld in handen van den GEMEENTEONTVANGER, met bepaling dat de AANSLAG op het Kohier zal moeten worden voldaan in VIER TERMIJNEN, en wel,

de eerste termijn vóór of op **den 30sten Junij,**
de tweede termijn vóór of op **den 31sten Augustus,**
de derde termijn vóór of op **den 31sten October,**
de vierde termijn vóór of op **den 31sten December,**
alle des jaars 1857.

GRONINGEN, 2 April 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Attestatiën de Vita.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat tot het **AFGEVEN** der **ATTESTATIËN DE VITA,** ter bekoming van BURGERLIJKE, KERKELIJKE en MILITAIRE PENSIOENEN, op den **31sten Maart 1857** verschenen, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS te *Groningen*, zitting zal worden gehouden, en wel op de navolgende dagen, van des voormiddags **half tien** tot des middags **een** uur:

a) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE GEPENSIONEERDEN, GEPENSIONEERDE MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op VRIJDAG den 3den April 1857; en

b) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 4den April 1857.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Blijkens de berigten uit New-York van den 18den Maart, is de nieuwe gezant van Engeland, lord *Napier*, door het onlangs opgetreden hoofd van het bewind der Unie ontvangen op eene wijze, die de hoop op duurzame vriendschap tusschen Engeland en de Vereenigde Staten versterkt. Hij heeft zijne geloofsbrieven aan den president *Buchanan* overhandigd; en deze heeft hem betuigd dat de hervatting der betrekking, die door het gedwongen vertrek van den heer *Crampton* afgebroken was, hem zeer verblijdde; dat hij Engeland en de Vereenigde Staten als twee door naauwe banden onderling verknochte landen beschouwde, en dat het zijn streven zou zijn die betrekking te bevestigen.

— Op den spoorweg van Toronto naar Hamilton is een trein van eene hoogte van 40 voeten in het water gestort. Er zijn 70 personen gedood. Wegens dit ongeluk is het Parlement van Canada, dat te Toronto vergaderd was, verdaagd.

— Uit eene officiële opgave blijkt, dat het aantal vrije arbeiders en vrijgemaakte Afrikanen, die van 1847 tot het einde van het jaar 1856 in de Britsche koloniën van West-Indië ingevoerd zijn, 47,066 bedraagt. Voor Mauritius heeft dat getal tusschen 1848 en 1856 niet minder dan 97,542 bedragen.

CHINA.

De tijdingen, welke met de overland-mail uit Hong-Kong van den 15den Februarij zijn aangebragt, luiden niet zoo gunstig en vredelievend, als het Engelsche ministerie op den dag der verkiezingen heeft doen voorkomen. Er waren versterkingen voor het Britsche eskader gekomen. Op het berigt der nadering van eene Chinesche rooversvloot zijn de stoombooten *Auckland* en *Eaglet* haar te gemoet gegaan. Voortdurend hebben gevechten plaats gehad met de vloot van jonken; ook poogden de Chinezen branders te gebruiken tegen het Engelsche oorlogschip *Comus*, wat echter mislukte. Te Shanghae, Ningpo en Fuschan heerschte nog rust. Een bevel des Keizers van China beveelt de gouverneurs van Kuanghu, Tschekiang en Fokien zonder uitstel verdedigingsmaatregelen te nemen. Met vreemde stoombooten zullen zij parlementeren. Den gouverneur van Canton, *Yeh*, wordt bevolen, het niet tot het uiterste te laten komen, maar naar vrede te streven; vreemdelingen moeten evenwel niet in de stad worden toegelaten. De bakker *Allum*, te Hongkong, die wegens pogingen tot vergiftiging te regt stond, is met zijne medeaangeklaagden vrijgesproken.

TURKIJE.

Men verneemt uit Konstantinopel eenige nadere bijzonderheden nopens het resultaat van de instructie, die tegen de personen is ingesteld, welke de gewapende expeditie naar de Circassische kust hebben georganiseerd. De Porte heeft tot iederen prijs aan Rusland willen bewijzen, vooreerst, dat zij hoegenaamd geen deel aan die onderneming heeft gehad, en ten andere, dat zij iets van dien aard bij hare onderhoorigen niet zou dulden. Tot dusverre heeft men evenwel niet meer dan twee personen van schuld kunnen overtuigen, namelijk een geboren Circassiër, *Ismaël*-pacha en een Hongaarsche uitgewekene, *Ferhad*-pacha, die beiden denkelijk streng gestraft zullen worden.

— Een bij de Londensche *Times* ontvangen schrijven uit Konstantinopel van den 16den Maart zegt: »Dezer dagen heeft men een kluchtig staaltje gezien van de wijze, waarop sommige zaken in Turkije behandeld worden. De Sultan heeft eene som van 400,000 piasters geschonken tot ondersteuning dergenen, die onlangs op het eiland Rhodus door eene aardbeving en door de ontbranding van een buskruidmagazijn hulpbehoevend geworden waren. Van hand in hand gaande, werd dit geschenk zoo veel verminderd, dat slechts 18,000 piasters het eiland bereikten, en deze som is aan de aanzienlijkste ingezetenen gegeven om hun stilzwijgen te koopen, zoodat er voor de hulpbehoevenden van het hun toegedachte geld niets overschoot. Dit voorval schijnt ongelooflijk; en toch is het volkomen waar."

— De schaarschheid van levensmiddelen doet zich in Turkije sterk gevoelen; vooral in Bosnië is de nood zeer groot. De gouverneur van Candia laat talrijke arrestatiën doen onder de aanzienlijkste bewoners van het eiland, ter zake der belastingen. De verbitterde Muzelmannen hebben een beroep gedaan op *Reschid*-pacha.

— Volgens een berigt uit Bucharest, van den 18den dezer, waren aldaar onder de ingezetenen commissiën gevormd met het doel, om invloed te oefenen op de aanstaande verkiezing van volksvertegenwoordigers, en deze hadden besloten geene andere kandidaten te ondersteunen, dan die in den Divan op de volgende punten zouden willen aandringen: 1) de definitive regeling der betrekking tusschen de vorstendommen en de Porte in den geest der aloude verdragen; 2) de vereeniging van Moldavië en Wallachye tot éénen staat, onder het bestuur van een buitenlandschen vorst uit een der regerende stamhuizen van Europa; 3) de opvoeding van den vermoedelijken troonsopvolger in het regtzinnige geloof der Grieksche kerk. Dit besluit werd niet zonder tegenstand, maar met meerderheid van stemmen genomen. Of die commissiën zich zelve opgeworpen hadden, dan wel namens een grooter of kleiner gedeelte der bevolking konden spreken, blijkt uit het aangehaalde berigt niet.

Latere berigten melden, dat de gisting onder de bevolking der Donau-vorstendommen toenam en men voor ernstige onlusten beducht was.

ITALIË.

Het pauselijke gouvernement is thans met bijzonderen ijver werkzaam om den aanleg van spoorwegen in zijn gebied te bevorderen. Het officiële dagblad van Rome berigt in zijn nommer van den 25sten Maart, dat het aanleggen van den spoorweg tusschen Rome en Civita Vecchia door de concessionarissen uitbesteed is aan eenen Franschen aannemer, onder uitloving eener premie van een millioen francs voor het geval dat de weg binnen twee en een half jaar gereed en in gebruik is. De ondernemers van dezen spoorweg hebben zich aaneen gesloten met de maatschappij welke concessie heeft bekomen voor de spoorweglinie tusschen Rome en Bologna; en men is thans te Parijs, Londen, Brussel en elders werkzaam om de aandeelen in den »centralen spoorweg van *Pius*" te plaatsen. Deze onderneming wordt door kerkelijk-gezinde dagbladen ook uit het oogpunt der godsdienstige belangen aan de deelneming en ondersteuning van alle Katholijken aanbevolen.

— Het afbreken der diplomatieke betrekkingen tusschen Oostenrijk en Sardinië verwekt niet die ongerustheid, welke daarvan in den beginne werd verwacht. Van beide zijden beijveren de dagbladen zich te verklaren, dat de *vriendschapsbreuk* geene *vredebreuk* zal worden, en dat hetgeen heeft plaats gehad in geen geval aanleiding zal geven tot eenen oorlog tusschen de beide staten.

Het is evenwel de vraag, of de vrede zal *kunnen* bewaard blijven, en of niet de kracht der feiten sterker zal zijn dan de vredelievende gezindheid der gezagvoerders van de beide rijken. Men beschouwt het intusschen, voor 't oogenblik ten minste, als een geruststellend verschijnsel, dat de publieke opinie zich zoo duidelijk verklaart, en men is overtuigd, dat hierin een krachtige waarborg voor het behoud van den vrede wordt gevonden. Daarbij komt nog, dat de groote mogendheden van Europa zelven reeds veel gedaan hebben tot handhaving van den vrede, en men zich mag vleijen met het vooruitzigt, dat zij ook ditmaal al haren invloed zullen aanwenden, ten einde een geschil bij te leggen, 't welk eene zoo gevaarlijke uitbreiding kan erlangen.

SPANJE.

In Spanje waren bij het afzenden der laatste berigten de verkiezingen voor leden van de Kamer van Volksafgevaardigden in volle werking. De uitslag scheen gunstig voor het gouvernement te zullen zijn; op vele plaatsen is de keuze gevallen op de kandidaten van de conservative partij, die over het algemeen op de zijde van het tegenwoordige gouvernement is.

— De regering schijnt niet zeer verzoeningsgezind, zelfs niet tegen leden van het koninklijke huis. Zij heeft den infant don *Enrique*, broeder des Konings, die, ten gevolge van de laatste gebeurtenissen, in Spanje was teruggekomen, en zich nu bij de verkiezingen als kandidaat had voorgesteld, weder uit het land doen vertrekken. Te Salamanca heeft hij bevel ontvangen, het land weder te ontruimen. Hij zal zich naar Frankrijk begeven.

Daarentegen vindt men in een schrijven van eenen voor het ministerie gunstigen berigtgever een blijk van eerbied van de regering voor de vrijheid der verkiezingen. In het kiesdistrict van Ciudad-Real had de minister van binnenlandsche zaken, de heer *Nocedal*, zich kandidaat gesteld: doch een aanzienlijk ingezeten van het district, de graaf *Caneda*, betwistte hem de stemmen der kiezers. De gouverneur der provincie deed den graaf en zijne voornaamste voorstanders plotseling in hechtenis nemen en uit het district verwijderen, meenende daarmede naar den zin van den minister te handelen. Deze heeft echter den gouverneur doen afzetten, en openlijk verklaard dat hij niet langer als kandidaat beschouwd wilde worden, maar het veld voor zijnen mededinger ruimde. Het ontslag van den gouverneur van Ciudad-Real is in het officiële dagblad van Madrid van den 25sten Maart j.l. bekend gemaakt.

PRUISSEN.

De Tweede Kamer van Pruissen heeft zich, gelijk reeds is gemeld, met algemeene stemmen vereenigd met het traktaat tot opheffing van den Sondtol. In den loop der discussiën werd door den afgevaardigde *Harkort* de kwestie ter sprake gebragt der Duitsche hertogdommen van Denemarken. De minister-president antwoordde daarop in de volgende bewoordingen: »De onderhandelingen duren voort; de regering wijdt aan deze zaak hare meest ernstige zorgen. Pruissen heeft die aangelegenheid met geestkracht doorgezet en er bestaat reden om te gelooven, dat we dien weg zullen kunnen blijven bewandelen onder medewerking van geheel Duitschland." Die verklaring werd met levendige en langdurige toejuichingen bekroond.

ZWEDEN.

Gelijk reeds sedert lang uit noordwestelijk Finland, zoo luiden ook thans uit het noorden van Zweden de berigten omtrent den hongersnood aldaar waarlijk ontzettend. In de *Svenska Tidningen* van den 17den Maart leest men daaromtrent het volgende: Brieven uit Hakaranda (de Zweedsch-Finsche grensplaats) melden, dat de hongersnood in Lappmarken vreeselijke verwoestingen aanrigt. De lands gouverneur in het Norbottens-Lehn, die eene reis naar Lappmarken gedaan heeft, om zich met eigene oogen van den waren staat van zaken te overtuigen, moet gezegd hebben, dat hij kinderen gezien heeft, die hunne eigene vingers opgegeten hebben en dat hij van honger gestorven personen met stroobosjes in den mond gevonden had.

GROOT-BRITTANJE.

Niets heeft bij de verkiezing meer indruk gemaakt dan de verwijdering van de drie hoofden der Manchester-partij, *Cobden*, *Bright* en *Milner Gibson.* Tot welke partij men ook behoore, het spreekt van zelf, dat men toch leedwezen gevoelen moet, dat het Parlement aldus drie van zijne beste redenaars en ijverigste leden verliest. Het is waar, dat de leden der ministeriële partij er zich niet erg over zullen bedroeven, want dit drietal leverde een' onverbiddelijken en onophoudelijken strijd tegen de staatkunde van lord *Palmerston;* maar overigens zullen er weinigen zijn die het niet betreuren, dat zulke uitstekende mannen geen zitting meer erlangen in het Parlement, waar hunne tegenwoordigheid, de eigenlijke staatkunde nu nog daargelaten, steeds zooveel licht over onderwerpen van handel en nijverheid verspreidde.

Opmerking verdient hierbij nog, dat genoemde heeren en zij die hunne gevoelens zijn toegedaan, bij gelegenheid der verkiezingen, door hunne tegenstanders met den naam van radikalen zijn gebrandmerkt, terwijl de lieden die tegen over hen staan, daarentegen de behoudsmannen heeten. Maar nu zijn juist deze zoogenaamde radikalen, onder welken naam men doorgaans dezulken verstaat die alles omver willen werpen, diegenen welke eendragt en vrede prediken, en willen dat Engeland, in stede van zich in de binnenlandsche zaken van alle andere landen te mengen en telkens zijne toevlugt tot de wapens te nemen, om zich over vermeende beleedigingen te wreeken, al zijne krachten zal aanwenden tot ontwikkeling van zijnen handel, zijne nijverheid en het stoffelijk en zedelijk welzijn der bevolking.

De oppositie heeft verder nog een groot verlies geleden door de nederlaag des heeren *Layard*, een Parlementslid dat, zooals men zich zal herinneren, zeer ijverde voor den vrede.

Het eenige, dat eenigermate kan opwegen tegen de groote teleurstellingen van die partij, is de verkiezing van lord *Russell.* 't Is een gevoelige slag, door de hoofdstad daardoor aan lord *Palmerston* toegebragt.

De heer *Disraëli*, het hoofd der oppositie in het Lagerhuis, is te Buckinghamshire herkozen. Hij heeft eene redevoering gehouden, waarbij hij zijn vroeger gedrag verdedigde en tevens te kennen gaf, welke gedragslijn zijne partij in de toekomst zou volgen. Hare staatkunde was gunstig voor den vrede en voor eene parlementaire hervorming.

In het geheel zijn van de 418 gekozen parlementsleden 230 liberalen, 47 conservatieve liberalen en 101 conservatieven.

De verkiezingen zijn in de beste orde afgeloopen. Alleen hebben te Kidderminster wanordelijkheden plaats gehad die nu blijken van meer ernstigen aard geweest te zijn dan men eerst wel meende. Den kandidaat, den heer *Lowe*, is de hersenspan verbrijzeld. Men hoopte echter dat hij niet aan zijne wonden bezwijken zou. Verscheidene honderden andere personen zijn gekneusd of gekwetst geworden. Een vijfduizendtal lieden uit het gepeupel is meester van de stad geweest en heeft aldaar groote vernielingen aangerigt. De oproer-acte is gelezen en de troepen en politie hebben de straten doen ontruimen en de rust hersteld.

— Zeer belangrijke fossielen, overblijfselen van groote dieren uit de voorwereld, die in den laatsten tijd in de omstreken van Ilford ontdekt werden, zijn thans tentoongesteld in het Britsch museum te Londen, dat reeds zoo vele wonderen uit de voorwereld bevat. Aldaar bevindt zich thans, o. a., het meest volledige geraamte van een megatherium. Dit gedrocht onder de antidiluviaansche zoogdieren heeft eene lengte van 25 voeten. Zijn massieve en uitgetande ruggegraat gelijkt op de kanteelen van een bolwerk. Zijn staart heeft 10 voeten lengte en weegt 300 ponden. Zijne pooten zijn gevormd als die der viervoetige dieren, welke van hunne voorpooten, gelijk bijv. de apen, als het ware het gebruik van handen kunnen maken; men vooronderstelt daaruit, dat dit reusachtige gedrocht, dat meer dan 12- à 15,000 ponden moet hebben gewogen, de eigenschap had van te kunnen klimmen.

Men vindt in hetzelfde museum ook fossielen van andere reusachtige dieren uit de voorwereld, die even als de megatherium, door het genie van *Cuvier* weder tezaamgesteld konden worden, zoo als het dinotherium, de mastodonte en de mammouth; de eerste behoort tot het geslacht van den tapir (Amerikaansch rund, het grootste landdier van Amerika), de twee andere tot het geslacht der olifanten. De verzameling tweeslachtige en kruipende dieren, alleen van uitgestorven rassen, is niet minder belangwekkend. Men vindt daar geraamten van kruipende dieren, waaronder sommige van 80 voeten lengte, o.a. de ptérodatyle, eene soort van draak of harpij, welks geschubd ligchaam van vleugels voorzien is, 't welk het meest buitengewone dier uit de voorwereld genoemd wordt, dat door *Cuvier* terug gevonden is.

FRANKRIJK.

Gaandeweg krijgt de zaak van den bisschop van Moulins een grooteren omvang. Wij hebben reeds op het gewigt der zaak gewezen; maar dit gewigt is nog op verre na niet genoeg gewaardeerd te worden als men geloof mag slaan aan de dagbladen, die de zijde des bisschops kiezen. »De klagt tegen den bisschop van Moulins, die nu door den staatsraad wordt onderzocht, heeft — zoo lezen wij — de groote ongelegenheid van tevens tegen al de bisschoppen van Frankrijk, tegen den Paus en tegen een fundamenteel beginsel der kerk te gelden. De strijd tusschen den bisschop *de Dreux Brézé* en het keizerlijk gezag is een strijd tegen de kerk, waarbij alzoo de geheele kerk belang heeft."

Geen wonder, dat de Fransche dagbladen zich allen met deze botsing tusschen de regering en de kerk bezig houden. Sommigen verliezen daarbij de in Frankrijk zoo noodige voorzigtigheid. De *Univers* heeft reeds eene waarschuwing gekregen,

doch blijft in weerwil daarvan eene stoute taal voeren, die hem wel eens een nog erger lot kon doen ondergaan. Ook aan de *Union* en de *Assemblée Nationale* hangen waarschuwingen boven het hoofd. Deze laatste trekt zeer de partij des bisschops aan en houdt zich overtuigd, dat deze »martelaar des geloofs" zich boven »de zware beproevingen" zal weten te verheffen.

Het half-officiële orgaan *la Patrie* antwoordt op dezen uitval het navolgende: »Als men iets dergelijks leest, zou men indedaad meenen, dat wij in de treurige dagen der vervolging van de geloovigen leven. Krachtens de algemeene wet is een bisschop geroepen, om zich voor den staatsraad te verantwoorden, en reeds maakt het dagblad *l'Assemblée Nationale* zich gereed om dien prelaat de martelaars-kroon op den schedel te drukken. Gelooft men dan waarlijk, dat men door zulke buitensporigheden het waarachtige belang van de godsdienst behartigt?"

In dat blad worden verder de ware geloovigen en alle gematigde lieden gerustgesteld. »Het is niet onder de regering des Keizers," zegt het, »dat men het aartsbisschoppelijk paleis in Parijs zal plunderen, de kruisen omver werpen, de priesters beleedigen. De Keizer heeft, alvorens de regeringloosheid in Frankrijk te breidelen, die in Rome overwonnen. *Hij* heeft den Paus op het Vatikaan teruggebragt, *hij* heeft de St.-Genoveva-kerk aan de Katholijke eeredienst terug gegeven. Hij zal ook de godsdienst weten te verdedigen en aan niemand de zorg laten, die beter te beschermen dan hij-zelf."

— Waarin de regering ook al bezuinigingen zou willen invoeren, zeker niet in de bezoldiging harer vertegenwoordigers in het buitenland. Dit blijkt uit de ingediende begrooting voor 1857, waarbij de regering o.a. voorstelt, om de bezoldiging van den gezant te Weenen van 160,000 fr. te brengen op 200,000 fr. Ook de ambassade te Petersburg moet voor een hooger bedrag worden uitgetrokken, namelijk voor de enorme som van 250,000 fr.

Voorts wordt in de begrooting de aandacht gevestigd op de instelling van consuls in Ned.-Indië, waartoe het kabinet van 's Hage zijne toestemming heeft gegeven, in voldoening aan het verlangen der Fransche, Engelsche en Amerikaansche regeringen. Te Batavia zal een algemeen consulaat worden gesticht, waarvoor een bedrag van 60,000 fr. op de begrooting is gebragt. De consul te Padang zal 18,000 fr. erlangen. Vermits de zaak geen uitstel gedoogt, is in de loopende dienst, in afwachting der goedkeuring van het wetgevende ligchaam, door middel van supplementaire kredieten voorzien.

De beraadslagingen over de zaak van den bisschop van Moulins in den staatsraad zullen, denkt men, niet voor aanstaanden Zaturdag ten einde gebragt worden. Men vermoedt, dat de uitspraak ten nadeele van den heer *de Dreux-Brézé* zal zijn, en dat het besluit met eene zeer groote meerderheid zal genomen worden.

— Men verneemt dat de Keizerin zich weder sedert drie maanden in gezegende omstandigheden bevindt, en dat de *Moniteur* spoedig de officiële mededeeling hiervan zal bevatten.

— Te Toulon worden toebereidselen gemaakt, om de eskaders in de Chinesche en Mexicaansche wateren te versterken.

BELGIË.

Dingsdag heeft de Kamer van Volksvertegenwoordigers met geslotene deuren beraadslaagd over het ontwerp van wet tot goedkeuring der met Denemarken geslotene verdragen tot afkoop van den Sondtol. Intusschen is het verslag der centrale afdeeling openbaar gemaakt. Daaruit blijkt dat de afdeelingen algemeen hare tevredenheid betuigd hebben over de wijze waarop de onderhandeling over deze zaak door den Belgischen minister van buitenlandsche zaken geleid is. Het zijn vooral twee punten die algemeen genoegen hebben gegeven: 1) dat de afkoop van den Sondtol geen nieuw bezwaar voor de Belgische schatkist medebrengt, daar de terugbetaling van den Scheldetol aan de Deensche schepen, die reeds sedert lang uit de Belgische schatkist geschiedt, door Denemarken aangenomen wordt als kwijting van België's aandeel in de afkoopsom; 2) dat hierdoor het regt van België, om zich naar eigen goeddunken al of niet tot terugbetaling van den Scheldetol te verbinden, openlijk erkend wordt, waaruit voortvloeit dat die tol, wanneer er ooit van deszelfs afkoop sprake mogt zijn, als een niet op België maar op de Europesche scheepvaart gelegde last, door Europa en niet door België afgekocht zou moeten worden.

— De bevolking van het koningrijk bedroeg den 31sten Dec. 1856 4,529,000 zielen, hetgeen eene vermeerdering is van 181,000 zielen in 10 jaren. De wettelijke bevolking is 4,526,000 zielen.

— Dezer dagen heeft voor het geregtshof van Brussel gediend de zaak van zekeren *van de Sande*, bijgenaamd *Jefken de Strijker*, te Brasschaat gevestigd en een waardige navolger van den beruchten *Driesken de Nyper*. Deze bedrieger had onder de menigte weten te verbreiden, dat hij van het Opperwezen de gaaf en de bevoegdheid had erlangd om alle mogelijke ziekten te genezen, en ook middel weten te vinden om dit door de onkundige menigte te doen gelooven. Het is gebleken, dat hij niet veel geld daarvoor vorderde, maar dat de toeloop, vooral uit Noord-Brabant, zoo aanmerkelijk was, dat hij, volgens de berekening van den vrederegter, in korten tijd, door zijne ongeoorloofde practijken, 20- à 25,000 fr. heeft genoten. Hij onderhield eene dienstbode aan zijne deur om de gelden te ontvangen en had binnenshuis vier vrouwen in zijne dienst, om de lijderessen, welke zich bij hem aanmeldden, te ontkleeden, terwijl hij bij zijne vermeende genezing zich van de ergerlijkste spreekwijzen bediende. Zijn bedrijf uitoefenende te midden eener streng R.-Kath.-bevolking, gaf hij voor de apostel van Christus te zijn, die door den Zoon van God de last had ontvangen om alle kwalen te genezen. — Het hof heeft hem tot eene gevangenisstraf van dertien maanden en eenige geldboete verwezen. Hij heeft dit echter niet afgewacht, maar in tijds de vlugt genomen.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Bij de nadere inlichtingen door den minister van koloniën aan de Tweede Kamer gegeven, in antwoord op het door de commissie uitgebragt en door de Kamer goedgekeurd verslag, betrekkelijk het reglement op de drukwerken in Nederl.-Indië, — verklaart de minister deze gelegenheid met welgevallen aan te grijpen om een grondig oordeel over dat reglement te doen ontstaan.

De commissie had als haar gevoelen uitgesproken, dat het reglement niet voldoet aan den eisch van art. 110 van het Indisch regeringsreglement. De Regering zegt tot een geheel tegenovergesteld gevoelen den weg te willen banen. Zij hoopt daarbij tevens aan te toonen, dat het ongunstig oordeel der commissie gedeeltelijk zijnen grond heeft in eene verkeerde opvatting der bepalingen van het reglement, en dat, met betrekking tot het openbaren van gedachten en den invoer van vreemde drukwerken in Neêrl. Indië, over het algemeen strengere maatregelen door de commissie schijnen verlangd te worden, dan de Regering in het belang der openbare orde heeft noodig gerekend.

De Regering, raadplegende wat hier openbare orde gebood, heeft geenszins de regten en behoeften miskend der in Indië gevestigde Nederlanders en andere Europeanen. Eene kleine maatschappij, die zoo veel goeds tot stand brengt, die hare roeping begrijpt, en, onder veel ontbering en opoffering, de bereiking van haar doel slechts zoekt in arbeidzaamheid en volharding, in de betrachting van pligt en deugd, is waardig, dat men haar eere en bescherme.

Evenmin is de Regering bij de zamenstelling van het drukpersreglement geleid door de vrees, dat kennis en wetenschap niet bestand zijn tegen de Indische zon, of dat onder haren adem de koffij- en suikerplant zou wegsterven.

Maar het reglement zou ook toepasselijk zijn op de inlandsche en daarmede gelijkgestelde bevolking, over ontelbare eilanden verspreid, duizendmaal talrijker dan de Europeanen aldaar gevestigd, en van dezen in velerlei opzigten verschillende. De Regering moest zorgen, dat de drukpers voor haar eene weldaad wierd, voor anderen eene weldaad bleef, en dat onder elk tijdperk van ontwikkeling, 't welk Indië te gemoet ging, de eenmaal vasgestelde verordening ook den waarborg voor rust en orde met zich bragt.

Al de afkeurende stemmen over het drukpersreglement hebben de overtuiging der Regering nog niet geschokt, dat die verordening licht en leven in de Indische maatschappij zal opwekken; maar wèl heeft zij zich de vraag gedaan, of zij daarbij ook te mild geweest zij.

Vooral heeft de commissie haar tot die vraag gebragt, wanneer zij zegt: »Uwe commissie is van oordeel, dat de uitvoering van de 1ste alinea van art 110 *preventie* zou gedoogen, zich openbarende in voorafgaande vergunning van het gezag, zoowel wat aangaat de uitoefening van de bedrijven met de drukpers in verband, als wat betreft de uiting van gedachten of gevoelens, of de toelating en verspreiding van vreemde drukwerken."

Het reglement toch laat iedereen vrijheid tot het bedrijf van boekhandelaar, drukker en uitgever; het openbaren van gedachten en gevoelens, over welk onderwerp ook, ontmoet er geen anderen hinderpaal dan die gelegen is in de verpligte mededeeling van den naam des schrijvers; de als misdrijven aangewezene feiten zijn, op slechts weinige uitzonderingen na, die, welke in voor Nederland geldende wetten zijn strafbaar gesteld, en wat er belemmerends ligt in de algemeene aansprakelijkheid der door den uitgever of drukker gestelde zekerheid, wordt niet gevoeld bij de goede trouw of eerlijkheid des schrijvers, of opgeheven door den waarborg van dezen voor mogelijk te verbeuren boete.

De waardering juist eener betamelijke vrijheid van drukpers als bron van waarheid en licht, deed de Regering haar stelsel boven dat der commissie verkiezen. Eene *censuur*, door de commissie gewild, noopt door haar bestaan alleen den zelfstandigen denker tot zwijgen. Uitgeoefend door bezoldigde dienaren, die dikwerf in de verzoeking gebragt worden om de belangen der maatschappij naar de hunne te beoordeelen, is zij in de handen eener Regering in wie alle magt vereenigd is, een onfeilbaar middel om iedere vrucht des geestes als onrijp te doen ter zijde leggen. Maar juist omdat de Regering de kennis niet vreest en de beschaving niet schuwt, heeft zij het stelsel der commissie niet tot het hare gemaakt.

Na eene beschouwing ten gunste van den toestand der drukpers in Indië vóór de uitvaardiging van het reglement tot inleiding, bepaalt de commissie zich tot de mededeeling van eenige weinige bedenkingen tegen enkele artikelen van die verordening, om daaruit het bewijs te leveren, dat deze, in haar geheel, met art. 110 van het regerings-reglement in strijd is.

De Regering is van een tegenovergesteld gevoelen en gaat om dit te staven, de bedenkingen der commissie na. Volgens art. 5, heeft de gouverneur-generaal de magt om de uitoefening van het beroep van drukker, uitgever, enz. aan een bepaald persoon of op eene bepaalde plaats te verbieden, en de werkplaatsen te doen sluiten, zonder dat er eenige overtreding of misdrijf gepleegd zij. De commissie zou het verkieslijker achten de uitoefening van het beroep aan eene voorafgaande vergunning ten opzigte van persoon en plaats te onderwerpen.

De Regering is intusschen van meening, dat dit stelsel bij de vrijheid die in art. 1 aan iedereen gegeven is om bedoeld beroep uit te oefenen, zeer misplaatst zoude zijn.

Nu is ieder bevoegd, zich tot het bedrijf van drukker, uitgever of boekhandelaar neder te zetten ter plaatse waar het hem goeddunkt en hij heeft daarvan alleen kennis te geven aan den gouverneur-generaal. Tijd en moeite worden hierdoor den boekhandelaar bespaard, en hij heeft de zekerheid dat, bijaldien ook te eeniger tijd de plaats zijner vestiging aan de Regering bedenkelijk toescheen, art. 5 van het reglement hem aanspraak geeft op eene vergelding zijner schade.

Maar art. 5 zoude ook dán noodig wezen, wanneer, overeenkomstig de inzigten der commissie, eene voorafgaande vergunning tot uitoefening van het beroep van drukker, uitgever of boekhandelaar ware voorgeschreven. De bevoegdheid waarvan bij dat artikel voor den gouverneur-generaal sprake is, bestaat ook zonder die bepaling; zij is hem verleend bij de artt. 45, 46 en 47 van het regerings-reglement. Zij kan dus niet als eene grief tegen het drukpersreglement worden geopperd.

Zij heeft alleen ten doel om in tijden van spanning, woeling of onrustige beweging, de werkplaats op te heffen, waar de wapenen tegen het wettig gezag en de bestaande orde gesmeed worden. Men houde hier in het oog, dat het reglement eene verordening is, verbindend voor inlanders en vreemde Oosterlingen, en dat in landschappen vooral waar het Europeesch gezag slechts door weinigen wordt uitgeoefend, de toepassing van dit artikel heilzaam wezen kan.

Niet zonder verwondering heeft de Regering ook het nut der zekerheidstelling door de commissie zien betwijfelen. In Pruissen, welks meerdere vatbaarheid voor eene geheele vrijheid van drukpers tegenover Nederlandsch Indië wel door niemand zal worden betwijfeld, werd de vraag omtrent het doeltreffende van het stellen van zekerheid naauwelijks onder de geschilpunten gerangschikt.

De Regering meende, dat naast het regt om zijne meening openbaar te maken, ook de pligt staan mogt, om den Staat voor elk misbruik van die vrijheid te vrijwaren, en zij achtte het daarom ook noodig de door den drukker, uitgever of boekhandelaar gestelde zekerheid aansprakelijk te verklaren voor de door de schrijvers verbeurde boeten, indien deze niet op de veroordeelden zelven kunnen worden verhaald. Zonder die aansprakelijkheid zelfs houdt de zekerheid op een waarborg te wezen, daar het dan genoeg ware zich op de verantwoordelijkheid van den schrijver, afgescheiden van zijne gegoedheid, te verlaten, terwijl thans èn schrijver èn drukker of uitgever er door worden aangespoord tot voorzigtigheid.

Achtte de Regering het stellen van zekerheid onontbeerlijk tot verzekering der openbare orde, in de bepaling van het laagste en hoogste cijfer van haar bedrag (*ƒ* 200 en *ƒ* 5000) ligt zulk eene ruime speling, dat daaruit genoeg hare bedoeling blijkt, om zoo weinig mogelijk de uitoefening van het beroep van drukker, uitgever of boekhandelaar te bezwaren, terwijl de bepaling, dat de zekerheid moet worden gesteld vóór de aanvaarding van het beroep, reeds de voorwaarde in zich sluit, dat in den regel niet terstond het hoogste bedrag zal worden gevorderd.

De aanvallen tegen het reglement komen het krachtigst zamen op art. 11, betreffende de verantwoordelijkheid voor hetgeen geschreven en gedrukt wordt. Het zoude schijnen, dat de Regering omtrent de verantwoordelijkheid een stelsel had uitgedacht, ongehoord in alle drukpers-wetgevingen. Zij beroept zich intusschen op de in Nederland sedert 1814 vigerende drukperswetgeving, om te doen uitkomen, dat ook hier te lande hetzelfde stelsel bestaat omtrent de verantwoordelijkheid als door de Regering bij het drukpers-reglement voor Indië van toepassing gemaakt is.

De Regering acht het zelfs vrij algemeen erkend, dat geen ander stelsel dan het door haar gevolgde eenigen zekeren waarborg voor de bestraffing van drukpersdelieten aanbiedt. Het enkel noemen van den schrijver, zonder de mogelijkheid tevens om in dezen het gepleegde kwaad te straffen, mag voor den drukker, uitgever of verspreider geen onvoorwaardelijke vrijbrief zijn, daar anders de ergste misdrijven door middel der drukpers zouden mogen worden gepleegd voor zoolang de schrijver zich houdt buiten het bereik van den regter die tot vervolging geroepen is.

Na verdere bedenkingen der commissie, die van minder gewigt zijn, te hebben besproken, zegt de Regering, dat er, haars inziens, geen grond meer overblijft voor de klagt, dat de regelen, met betrekking tot de drukpers in Indië gesteld, niet voldoen aan het voorschrift van art. 110 van het regerings-reglement.

Vergelijkt men de nu door het reglement gewaarborgde vrijheid om over alle zaken in alle talen zijne meening met kalmte en met bezadigdheid te openbaren, met de vrijheid van vroeger in Indië, dan is er geen reden om dien vroegeren toestand te prijzen. In tegendeel vangt nu voor Indië een nieuw en vrij leven aan; de toestand, dien dit reglement in het leven roept, is voor de verspreiding van waarheid, kennis en beschaving de gunstigste dien Indië ooit doorleefd heeft.

Ten slotte verdedigt de Regering zich tegen het verwijt, als zoude het reglement te kort doen aan de 2de alinea van art. 110, wat betreft de in Nederland en in den vreemde gedrukte stukken. Het stelsel te dien aanzien gevolgd strekt alleen tot beteugeling van het kwaad hetwelk in die stukken gepleegd wordt.

De Regering gelooft dus met alle regt tegenover de commissie het gevoelen te mogen blijven aankleven, dat het reglement op de drukwerken in Ned. Indië, in ieder opzigt, met art. 110 van het regerings-reglement overeenstemt.

's GRAVENHAGE, 1 Apil.

Bij kon. besluit van den 27sten Maart is de officier van gezondheid der 3de klasse bij de Ned. zeemagt, *W. J. Cramer van Baumgarten*, bevorderd tot officier van gezondheid der 2de klasse.

— In de laatste dagen hebben weder onderscheidene geruchten geloopen van eene aftreding of wijziging van het ministerie. Het *Resid.bl.*, dat in dezen beter dan anderen ingelicht is, noemt al die geruchten verdicht. »Er is, zijn wij wel onderrigt, op dit oogenblik, onder hen, die eenigzins op de hoogte der zaken staan, geen sprake van eene aftreding of wijziging van het kabinet en elk, die belang stelt in onzen politieken toestand, zal verstandig handelen, als hij wacht, tot dat Regering en Vertegenwoordiging weder met elkander treden in, zoo wij vurig wenschen, betamelijk »gemeen overleg." Dan wordt de wederzijdsche verhouding meer duidelijk."

— Men verneemt van goeder hand, dat de Hannoversche regering aangeboden heeft, bij de Ned.-Hannoversche spoorwegmaatschappij voor de belangrijke som van *ƒ* 800,000 deel te nemen.

ROERMOND, 28 Maart.

Sedert eenige weken werd in de naburige gemeente Maasniel, bij een harer inwoners de ezel gedreven, waardoor verstaan wordt eene soort van charivari brengen. In den beginne bepaalde men zich met eenige kattenmuzijk te brengen, doch allengskens werd de troep baldadigen al grooter en brutaler, en begonnen zij bij die kattenmuzijk, die dikwijls tot laat in den nacht duurde en zich meermalen herhaalde, met steenen de deuren en luiken te verbrijzelen. De plaatselijke politie was niet meer in staat er de rust te handhaven en moesten meermalen patrouilles marechaussees derwaarts gezonden worden om dit te beletten en zoo mogelijk de daders te vatten.

Zulks heeft weder den 25sten dezer plaats gehad. Twee maréchaussées der brigade Roermond zijn derwaarts gezonden om hieraan een einde te maken. Omstreeks 11 uur had zich een troep van een 25tal personen verzameld om op nieuw die baldadigheden te plegen; de maréchaussées spoorden hen herhaalde malen aan zich rustig te gedragen en naar huis te gaan, doch werden telkens uitgejouwd en met scheld- en smaadwoorden bejegend; bij hunne hernieuwde aanmaningen, werden zij mishandeld, waardoor zij tot vier malen genoodzaakt waren met losse patronen op de menigte te vuren, doch ook dit was vruchteloos en sloeg eindelijk de oproerige menigte tot muiten over; eene bui van zware en dikke steenen werden onder allerlei uittartingen op de maréchaussées geworpen, waardoor een hunner door een' dier steenen eene zware verwonding aan het hoofd bekwam, en veel bloed verloor.

Zij waren nu genoodzaakt hunne vuurwapenen met scherpe patronen te laden en op de menigte, die al meer en meer opdrong, te vuren, ten gevolge waarvan een der muitelingen door een schot in de zijde werd getroffen, die hem tot in den ruggegraat doordrong en waardoor hij bewusteloos ter aarde viel. Ziende dat het nu meenens werd, vloog de geheele bende uiteen en begaf zich op de vlugt. De verwonde is dadelijk in een naburig huis gebragt en door eenen geneeskundige behandeld, terwijl men de hoop koestert, dat hij nog in het leven zal kunnen behouden worden.

Hoe treurig het moge zijn, dat het tegengaan van die baldadigheden menschenbloed heeft geëischt, heeft toch de verwonde zich zelven de gevolgen te wijten en is het te wenschen, dat anderen zich voortaan aan dat voorbeeld mogen spiegelen.

GRONINGEN, 2 April.

Met genoegen vernemen wij, dat de commissie *ter bevordering van het schoolgaan van minvermogende kinderen* ook in den afgeloopenen winter wekelijks een paar malen aan de kinderen der stads-armenscholen, en eens in de week aan die der Israëlietische armenschool, boterhammen deed uitdeelen, ten einde hen aan te sporen, de scholen geregeld te bezoeken. — Was dit op zich zelve reeds eene weldaad voor die arme kinderen in het barre jaargetijde, waarin zij toch ontbering van allerlei aard hebben te verduren, grooter was de weldaad die hun nu ten deel viel: een geregeld, onafgebroken onderwijs. Zij maakten toch, naar ons wordt verzekerd, bijna zonder uitzondering een goed gebruik der school, een eerste vereischte, om het doel der schoolopvoeding te bereiken. — Ieder zal het met ons beamen, dat geene gaven beter kunnen aangewend worden dan die, welke regtstreeks bevorderlijk zijn aan de zaak der volksopvoeding. 't Is daarom dat wij hartelijk wenschen, dat de commissie op den door haar ingeslagen weg moge voortgaan en de gewenschte ondersteuning harer stadgenooten moge ontvangen.

— Gisteren morgen zijn de miliciens der reserve van de ligting van 1856, die tot de werkelijke dienst zijn opgeroepen om gekleed en in den wapenhandel te worden geoefend, door de hoofden der onderscheidene gemeentebesturen aan den heer commissaris des Konings in dit gewest, en door dezen aan den heer generaal-majoor, waarnemend provinciaal-kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, overgegeven. Zij zijn dadelijk in detachementen vereenigd en in den vroegen morgen van heden naar hunne bestemming vertrokken, als:

Het regement grenadiers en jagers	naar	's Hage.
1ste regemt. infanterie, 2de bataljon,	»	Vlissingen.
3de »	»	Middelburg.
depôt	»	Utrecht.
1ste » dragonders	»	Haarlem.
2de » »	»	Arnhem.
3de » »	»	Zutphen.
4de » »	»	's Gravenhage.
Het regement rijdende artillerie	»	Leiden.
» » veld-artillerie	»	Utrecht.
1ste » vesting-artillerie	»	Delft.
2de » »	»	Breda.
3de » »	»	Nijmegen.
Het corps pontonniers	»	Zutphen.
» » mineurs en sappeurs	»	Utrecht.

Terwijl die van het 2de bataljon van het 7de regement infanterie en die van het depôt van het 8ste regement infanterie te Groningen blijven.

— Heden morgen is van hier naar Leeuwarden vertrokken een detachement van het 3de reg. dragonders, sterk 30 man, onder kommando van den luit. VAN NOUHUIJS, en is alhier heden middag een detachement van dezelfde sterkte in hunne plaats teruggekeerd, komende van Leeuwarden, onder kommando van den luit. DE LELY.

— Gisteren morgen omstreeks 11 uur had het zoontje van J. Loos alhier het ongeluk, in het Zuiderdiep te storten. Gelukkig bevond zich ROELOF MEIJER, kastelein in het Eelder veerhuis, in de nabijheid, welke niet aarzelde, om zich dadelijk te water te begeven en met behulp van J. ELLENS gelukte het hem, het kind van den dood te redden en aan zijne ouders terug te geven. Dit is reeds de vierdemaal, dat genoemde MEIJER drenkelingen redt.

— Ging er — zoo wordt uit Harlingen aan de *Amst. Ct.* geschreven — reeds deze of gene noodkreet op uit de noordelijke provinciën des rijks, over de afsluiting van het spoorstelsel, waarmede genoemde provinciën worden bedreigd door het aanleggen van spoorbanen binnen en buiten 's lands in andere rigtingen, en het spel dat concessionarissen met den gouden tijd spelen, — ook hier werd ons als figuurlijk verkondigd, dat de hoop op een spoorweg weder vervlogen is. Langen tijd prijkten op den stadswal palen met pijpenmanden als seinpalen der projectie, en ofschoon Harlingen steeds een bescheiden rol speelde in de spoorwegkwestie, voor den hopenden mensch waren die seinpalen toch ankers der hope. Sedert eenigen tijd nu zijn die palen weggenomen, en de vraag is nu weder als voor eenige jaren: »Wanneer zien wij hier eens een goed middel van communicatie te land tot stand komen?"

— Door het kon. Ned. meteorologisch instituut is weder een boekdeel uitgegeven, bevattende uitkomsten van wetenschap en ervaring aangaande winden en zeestroomingen in sommige gedeelten van den Oceaan.

Daarin wordt aangetoond, hoeveel voordeel de Nederlandsche schepen, naar Australië of Java bestemd, uit het volgen van den nieuwen weg hebben getrokken.

Er komen belangrijke bijdragen in voor omtrent de gevaren van de zuidelijke route, zoo ten opzigte van ijs, als van de atmospheer en de zee; die bijdragen doen kennen, dat de gevaren veel geringer zijn, dan ze door velen worden geschat, en ook geringer dan langs de oude route.

Zeer gewigtig is hetgeen er in wordt aangetroffen over den Agulhasstroom en diens invloed op de atmospheer.

Het werk verspreidt licht over den loop der stroomen in de nabijheid van de Kaap de Goede Hoop.

Eindelijk worden daarin nog kaarten aangetroffen en het verslag over een tweetal zeilaanwijzigingen, volgens MAURY, naar Australië en vervolgens naar Kaap Hoorn en Callao.

Gezagvoerders kunnen de werken van het instituut kosteloos bekomen door deel te nemen aan het onderzoek naar de verschijnselen op den Oceaan.

Wij hebben vóór ons eene circulaire van de heeren dr. L. MULDER, dr. M. J. COP en mr. J. P. G. MOORREES, waarbij zij terugkomen op een reeds vroeger ontworpen plan

tot oprigting van een *landbouw-proeftuin* te Deventer.

Genoemde heeren hadden zich vroeger tot den gemeenteraad dier stad gewend, doch deze, hoewel den aanleg van een proeftuin wel als eene nuttige en wenschelijke zaak beschouwende, heeft op grond van bezwaren, door curatoren van het athenaeum geopperd, gemeend het plan niet dadelijk te moeten goedkeuren. Intusschen heeft de raad, om de zaak nader te onderzoeken, eene som uit de gemeentekas ter beschikking der genoemde heeren gesteld. Deze wenden zich thans tot het publiek met uitnoodiging:

1. Van de maatschappijen en vereenigingen: tot het geven van eene jaarlijksche bijdrage; en

2. Van partikulieren: om zich te laten inschrijven als lid tegen betaling van *f* 2,50 's jaars, of wel als donateur of donatrice eene som van *f* 10 's jaars of *f* 50 in eens te schenken, terwijl ook aan hen die voor de kosten van inrigting iets willen schenken, zonder zich tot jaarlijksche bijdragen te verbinden, de gelegenheid daartoe wordt aangeboden.

Bijdragen en giften worden geacht toegezegd te worden onder voorbehoud van medewerking tot het nader vast te stellen plan. Indien alzoo de deelneming uitzigt op het slagen van deze pogingen geeft, zullen allen die voorloopig bijdragen hebben toegezegd, worden uitgenoodigd tot eene vergadering in persoon of bij gemagtigde, ten einde over het vast te stellen plan te beraadslagen.

Wij wenschen deze zaak het gewenscht gevolg, opdat Deventer bij hare overige wetenschappelijke inrigtingen ook een landbouw-proeftuin moge tellen, daar die bij haar athenaeum schier onmisbaar is, en de een den bloei van het ander zeker zeer zou bevorderen.

Dezer dagen is eene nieuwe en curieuse bijdrage geleverd tot den strijd onzer dagen. Eene vereeniging van *oud-regtzinnige* predikanten en gemeenteleden, onder den naam van *Zuid-Hollandsche Provinciale Vereeniging tot handhaving der Waarheid*, heeft, onder aanvoering van de predikanten DU GLOUX te Oud-Alblas, KRAAIJENBELT te Overschie, en VERHOEFF te Zuid-Beijerland, bij het klassikaal bestuur van 's Gravenhage ingediend eene formele aanklagt tegen den weleerw. zeer gel. heer J. C. ZAALBERG Pz., theol. doct. en pred. bij de Ned. Herv. gemeente te 's Gravenhage, met den eisch tot zijne *afzetting* uit de Evangeliebediening, wegens zijne beweerde onregtzinnigheid, vooral in zijne geschriften ten toon gespreid. Deze geruchtmakende zaak kan van eenen langen adem zijn, indien de aanklagers, door het klass. bestuur afgewezen, een beroep op het prov. kerkbestuur van Zuid-Holland en daarna weder op de synode en den Koning doen. Wij behoeven er niet bij te voegen, hoe zij bij alle weldenkenden de diepste afkeuring vindt.

Hebben wij in ons vorig nommer uit de statistiek nopens het politiewezen in Noordbrabant het bewijs getrokken van het nut der marechaussée in het voorkomen van misdrijven, ook nu weder wordt dit bevestigd door een schrijven uit Deventer. Terwijl daar thans de detachementen dragonders, die op het platte land als marechaussées hebben dienst gedaan, successivelijk terugkeeren, worden tevens van vele kanten de goede diensten opgesomd, welke deze lieden alom hebben verrigt, en wordt de opmerking gemaakt, dat men veelal meer bevreesd is voor hen, dan voor de politie-agenten.

Vooral werkten zij weldadig tegen velerhande baldadige opzet, en tegen landlooperij en bedelarij. Ofschoon het dus waar moge wezen, dat de kommandanten der regementen deze manschappen ongaarne missen, het nut van den maatregel wordt te algemeen erkend, dan dat die hier niet het zwaarste zou wegen.

Welke groote verliezen de maatschappij van weldadigheid vroeger geleden heeft door de trage betaling aan hare leveranciers, blijkt thans, nu alles voor gereed geld door den regeringscommissaris, baron MACKAY, wordt aangekocht. Zoo is onder anderen bij de laatste uitbesteding der levensbehoeften voor het loopende jaar het rookspek, van dezelfde hoedanigheid, dat in den voorleden herfst voor 92 cents het Ned. ℔ heeft moeten gegund worden, thans voor 72 en 72½ cent aangenomen. De rogge, ter zwaarte van 130 ℔, wordt voor *f* 6.25 en *f* 6,44 vrij aan de gestichten geleverd, en dus 60 cents beneden den gemiddelden prijs der Steenwijker en Meppelder markten, terwijl de aanbestedingsprijs in den voorleden herfst den gemiddelden prijs dier markten met p. m. één gulden te boven ging. Ook voor overige levensbehoeften is in die evenredigheid ingeschreven.

In de omstreken van Meppel heeft men sedert eenigen tijd grooten overlast van vossen (in de *Utr. Ct.*, waaraan wij dit ontleenen, staat Vossen.) Sommigen zijn zelfs zoo onbeschaamd en stout, dat zij hunne bezoeken op helder lichten dag aan dezen of genen landbouwer durven brengen, jagt doende op kippen en eenden.

Men heeft reeds bij herhaling op verschillende plaatsen een vossenjagt gehouden, om dit schadelijk en lastig ongedierte te verminderen, doch meestal zonder gunstig gevolg, dewijl de looze vossen zich gewoonlijk voor het groot aantal jagers, die zij al spoedig voor hunne vijanden leeren kennen, weten te verbergen.

Ten bewijze, dat de groene haringvangst in de Zuiderzee tegenwoordig bij uitstek gunstig kan genoemd worden, dient vermeld, dat eene Urker-visschuit arriveerde, inhebbende drie en een half last haringen, zijnde een last vijftig tal of tienduizend stuks. Deze waren op de ondiepten met den zegen gevangen; men had ze als 't ware maar te scheppen, welke omstandigheid in den regel veroorzaakt wordt door windstilte. De prijs was dientengevolge met *f* 0,55 per tal verminderd en beliep alzoo *f* 0,70. Hierbij dient echter opgemerkt, dat de haring, die zich op deze wijze in zegens laat vangen, kleiner en minder in kwaliteit is dan de gewone.

Onder den titel van *statistiek van het gebruik van sterken drank* in de verschillende gemeenten der provincie Friesland, is bij de wed. M. VAN DEN BOSCH, te Leeuwarden, een werkje verschenen, hetwelk onder meerdere hoogst gewigtige mededeelingen en becijferingen o. a. doet zien, dat de sterke drank, in 1853 in Friesland verbruikt, eene som vertegenwoordigt van bijkans een millioen gulden ($\frac{1}{7}$ van het bedrag der gezamenlijke gemeente-begrootingen), waarvoor ongeveer negen millioen ponden best roggebrood hadden kunnen worden verkregen.

De heer SINKEL, onlangs te Kleef overleden, bekend door de groote manufaktuurwinkels in onderscheidene steden van ons land door hem opgerigt, heeft ½ deel zijner rijke nalatenschap gemaakt aan de armen van Kloppenburg in Hannover, waar hij geboren is, $\frac{1}{16}$ aan de armen der R. K. gemeente te Maarssen, waartoe hij behoorde, $\frac{1}{32}$ aan de Hervormde en evenveel aan de Israëlietische armen, beide te Maarssen, waar hij in der tijd woonde. Moge 's mans kerkgenootschappelijke onbekrompenheid en warme belangstelling in het lot der armen bij Roomschen en Onroomschen navolging vinden!

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 2 April. Heden morgen had in het raadhuis de aanbesteding plaats van *het bouwen van een walmuur en van een pijler enz. in de Noorderhaven bij de Kijk-in-'t Jatstraat*; — hierop waren 5 inschrijvingen gedaan, als: *f* 19.573; *f* 17,544; *f* 17,467; *f* 16,700, en *f* 16,588; de laatste van T. VAN DER MEER, alhier.

KERKNIEUWS.

Bij Kon. besluit van den 24sten Maart is goedgekeurd het beroep van ds. B. TER HAAR ROMENY, te Gouda, naar Haarlem, en bij besluit van den 26sten het beroep van K. H. TEN HARMSEN VAN DER BEEK, te Amstelveen, naar Amerongen.

— Tot predikant bij de Waalsche gemeente te Utrecht is beroepen de heer TRÉNITÉ, thans hulpprediker te Rotterdam.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

TRIEST, 2 April.

Er zijn op nieuw berigten uit Hongkong per overlandmail aangebragt, waarin wordt medegedeeld, dat onder de Chinesche emigranten op een Fransch schip een oproer is uitgebroken, waarbij de kapitein is gedood.

KOPPENHAGE, 2 April.

Het tractaat van den Sondtol is gisteren geratificeerd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 2 April.

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½ pCt.		$63\frac{13}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$76\frac{5}{16}$.
Dito Dito	» 4	»	95⅞.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$76\frac{3}{16}$.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39⅜.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	86½.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$77\frac{15}{16}$.
SPANJE Onbep. St.	» 1¼	»	$24\frac{13}{16}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	38⅝.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{5}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	103⅞.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	102⅞.
Dito bij *Hope*	» 4	»	84⅞.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	85½.
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	—
Dito. 6de serie	» 5	»	96½.

LONDEN, 2 *April*. Consols 93¼.

Het disconto der bank is met ½ pCt. verhoogd.

PARIJS, 2 *April*. Fransche 3 pCt. 70.60.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 28 Maart, *de Haan* Vijf Gebroeders, Harburg; — 29 *Post* Ettje Berg, Livorno; — 31 *Westenenk* Cosmopoliet, Libau; *de Vries* 5 Gezusters, Bremen.

TEXEL 31 Maart, *Veltman* Aegidia en Pauline, Batavia; *Annokkee* Scheveningen, Banjoew.; *Rollman* Cornelis Houtman, Wijnkoopersbaai; *Flik* Gebroeders, Calcutta; *Schaap* Maria Johanna, Nickerie.

HELVOET 30 Maart, *Valk* Alida, Stettin.

VLISSINGEN 28 Maart, *Niehof* Jantina Jetskelina, Riga; — 29 *Mulder* Johanna Elsina, Petersburg.

PADANG vóór 10 Febr., *Tjebbes* Admiraal de Ruyter, Amst.

BATAVIA vóór 11 Febr., *Huidekoper* Nederland, *Jaski* Cornelia, *Rolufs* Margaretha Johanna, *Witsen Elias* Zeenimph, *Jaski* Adèle, *Noordziek* Twee Jeanne's, *Janzen* Factory en *Knappert Jr.* Laurentius en Emilia, Amst.; *v. Geelkerken* Delft, *Lammerts v. Bueren* Bezoekie, *Prater* Mary en Hillegonda, *de Boer* Hendr. Bartina, *Wap* Hollandia, *Broeks* Adriana en Petronella, *Lupoke* Jannetje, *Kramer* Ida Elisab., *Bouman* Admiraal v. Kinsbergen, *Muller* Christiaan Huygens, *Laurens* Jason, *Visser* Yssel en *Kramer* Watergeus, Rott.; *Zeelt* Kandanghauer, Melbourne; *Stikkel* Zwarte Zwaan, Buenos Ayros; *Luteijn* Noordster, Swansea; *Kroll* Schouwen, Kaap Verd; *Haasnoot* Albatros, Napels; *Tjebbes* Marianne en *Rolufs* Telegraph, Genua; *Greefkes* Magdalena, Liverpool; *Verhoeven* Jeannette en Cornelia, v. Hartlepool n. H. Kong.

TRIEST 25 Maart, *Top* Willemina Egberdina, Amst.; — 26 *Dekker* Annegiena, Maroïm.

GENUA 25 Maart, *Puncke* Bernardus en *Wijgers* Johannes Hermanus, Amst.

BAYONNE 26 Maart, *Vos* Stientje Maria, Antwerpen.

BORDEAUX 28 Maart, *Puister* Industrie, Amst.; *Brongers* Sophia en 29 *Brouwer* Alida, Hamburg.

Op de LOIRE 27 Maart, *Stenger* Geziena Margrietha, Amst.

LIVERPOOL 30 Maart, *Mellink* Waal-Stroom, Amst.

Bij DEAL 27 Maart, *Visser Ez.* Thetis, v. Amst. n. Bat.

DOUVRES 29 Maart, *Lutzow* Gouvern. v. d. Eb, v. Kust v. Guinea n. Rott., met schade aan de boegspriet en aan de kluiverboom.

NEWPORT 27 Maart, *van Heiningen* Erasmus, v. Rotterdam, om voor Singapore te laden.

ABERDEEN 25 Maart, *de Cock* Hillechiena, Harlingen.

BONESS 26 Maart, *Westers* Antina, Rott.

LEITH 26 Maart, *Fekkes* de Landbouw, Delfzijl.

NORTH SHIELDS 27 Maart, *Kamminga* Eendragt, Schiedam; *Jensema* Cornelia en *Goudswaard* Maria Elisabeth, Vlaardingen; *Loman* Zeldenrust, Zwolle.

HARWICH 27 Maart, *van Sluis* Onderneming en *Rasker* Geertruida, Groningen.

CUXHAVEN 29 Maart, *Engelsman* Gezusters Boll, Livorno.

BREMERHAVEN 27 Maart, *Bakker* Vr. Jantje en *Bieze* Sophia, Sappemeer; — 28 *Lever* Wubbina Venema, Lubeck.

FLENSBURG 26 Maart, *Roersma* Wilhelm. Cathar., Stettin.

Vertrokken.

AMSTERDAM 30 Maart, *Schagen van Leeuwen* Cornelia, Batavia; *Dietz* S. van Heel, Cardiff; *Heddes* de Vlijt, Lubeck.

TEXEL 30 Maart, *Duiven* Herstelling, Livorno; *Mulder* Gesina en *Schortinghuis* Gesina, Seville.

VLIE 29 Maart, *Hendriks* Sophie en *Bloem* Emanuel, Newcastle; *Tiktak* Jantina Fennechiena, Koppenhage.

HELVOET 29 Maart, *Lange* Johanna Wilhelmina, Noorwegen; — 30 *Karsijns* de Landman, Dantzig.

BRIELLE 30 Maart, *Feijen* Stella Maris, Grangemouth; *van Eyk* Adriana Francisca, Hartlepool; *Drent* Johanna, Stettin; *Vos* Jantina, Wolgast; *Hoveling* Redite, *de Jonge* Gesina Jantina en *Vissinga* Gesina Jantina, avontuur.

MAASSLUIS 30 Maart, *Schummelketel* Johanna Maria, Leith; *Dik* Apollo's en *Flik* Geertdina Beerta, avont.; *Stuitvoet* Magrietha, Dantz.

VLISSINGEN 29 Maart, *Roskamp* Iduna, Engeland; *Glim* Hendrika Margrietha, Hamburg.

BATAVIA vóór 11 Febr., *Wijnmalen Czn.* Clio, Amst.; *Guyt Jr.* Olivier van Noord en *Lindeman* Kenau Hasselaar, Nederland.

GENUA 24 Maart, *Klasen* Rotterdam, Rott.

CETTE 26 Maart, *de Jonge* Reyna, Rott.

HAMBURG 28 Maart, *Kuijper* Dankbaarheid, Dantzig.

HARBURG 28 Maart, *Visser* Zaanstroom, Amst.

CUXHAVEN 29 Maart, *Pronk* Gezina Jantina, Odessa; *Smit* Annechina Geziena, Havre.

BREMERHAVEN 28 Maart, *Prins* Vr. Roelina, Brevig; *de Jonge* Elisabeth en *Huisman* Aurora, Amst.

SWINEMUNDE 27 Maart, *Poort* Catharina, Harlingen.

ELSENEUR 28 Maart, *Kock* Anna Elisabeth, v. Libau n. Amst.

Zeilklaar.

NEWCASTLE 27 Maart, *Hansen* Magdalena Sophia, Lissabon; *Menkema* Catharina Sijpkens, Amst.; *Arrema* Vrije Fries, Harlingen.

VLISSINGEN, 30 Maart. Het schip Francisca, kapit. *v. d. Wijck*, bestemd naar Engeland, is alhier op de reede door het stoomschip Pierre Decaters aangevaren, en heeft daardoor zware schade aan het galjoen en den boegspriet bekomen en de groote ra verloren.

LONDEN, 30 Maart. De Nederlandsche brik Thetis, kapit. *Meppelder*, van Rotterdam naar Belfast, is in het Iersche kanaal gezonken.

PETERHEAD, 23 Maart. Aangaande het schip Reintje Wilmina, kapit. *van Lier*, van Dantzig naar Leith, bij Rattrayhead gestrand, wordt gemeld, dat de lading geborgen is.

STAVANGER, 3 Maart. De bij Jedderen als wrak aangedreven Holl. kof Fennechiena, met slepers beladen, is gezonken en waarschijnlijk in stukken geslagen, daar de lading is aangedreven. Van de manschap heeft men tot nu toe niets vernomen.

Binnengekomen.

TEXEL 31 Maart, *Braunsthal* Hermanus Isaäk, Nickerie.

HELVOET 31 Maart, *Bagges* de Maas, Lissab.; *Fekkes* Maria Jeannette, Cardiff; *Kooi* Mary Goddard, Tjilatjap.

PILLAU 29 Maart, *de Groot Bakker* Catharina, Dundee.

LONDEN 30 Maart, *Janssonius* Pelikaan, Konst.

FALMOUTH 28 Maart, *Koster* Zeeploeg, Rio-Grande.

Bij DEAL 29 Maart, *Kieft* Jant. Jikkina, v. Brem. n. Bordeaux.

PLYMOUTH 28 Maart, *Walker* Archipelago, Konst.

CARDIFF 27 Maart, *Wilmink* Herm. Wilmink, Amst.; *Boer* Ceres, Civita Vecchia.

BREST 28 Maart, *Schuitema* Eendragt, Amst.

BORDEAUX 28 Maart, *Stuit* Margar. Gesina, Petersb.

LA ROCHELLE 28 Maart, *Molenaar* Maria, Amst.

LISSABON 22 Maart, *Kistenkas* Hermachina Vroom, Hull.

VENETIE 24 Maart, *Visser* Twee Alida's, v. Amst. n. Corfu.

MONTROSE 27 Maart, *Scholtens* Baron van Hall, Stettin.

Vertrokken.

VLIE 30 Maart, *Kuipers* Alida Schuinga, Dantzig; *Sterrenborg* Twee Broeders, Gothenburg.

MAASSLUIS 31 Maart, *Bolhuis* Roelfina Gezina, avontuur.

BAYONNE 27 Maart, *Bulder* Henriëtte, Engeland.

Zeilklaar.

LONDEN 30 Maart, *Jongebloed* Ida, Triest.

GIBRALTAR 19 Maart, *de Boer* Maria, Triest.

NEWYORK 13 Maart, *Middel* St. Vitus, Amst.

WARKWORTH, 27 Maart. De Nederl. kof Jansje, kapit. *Tik*, van Rotterdam naar Dantzig bestemd, is alhier met schade aan het roer en de verschansing binnengeloopen.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 2 April. Binnenlandsche vrachten lager. Naar Rotterdam *f* 6 per last Boekweit; naar Londen tot 18 sh. en 10 pCt. per 10 qr. Haver.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 27sten Maart tot en met den 2den April 1857 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 9 dochters; gehuwd 1 paar; overleden 7 ouden en 3 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

AMSTERDAM, 1 *April*. Tarwe en Rogge flaauw en met weinig handel; verkocht van Tarwe: 129 ℔ j. b. Pools. *f* 375; 127 ℔ dito *f* 363; 127 ℔ n. witb. dito *f* 375; 118 ℔ bonte Oldammer *f* 238. — Van Rogge: 121 ℔ Amerik. *f* 258; 121 ℔ n. Marksche *f* 218; 122 ℔ n. Inl. *f* 220; 116, 117 ℔ Petersb. *f* 214, *f* 217. — Gerst flaauw: 98 ℔ Winter *f* 174; 109 ℔ Knobbe *f* 207. — Boekweit door het geringe debiet lusteloos: 138 ℔ Gordijker *f* 244.

Koolzaad dadelijk flaauw, op deze maand onveranderd, op het najaar ½ p. vl. lager: Oost-Fries. 71½ p. vl.; op 9 vat in April 89½ p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 75½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 107, 108 ℔ Petersb. *f* 390. — Raapolie dadelijk en op het najaar lager, op den 1sten Mei vast: op 6/w. *f* 53,25; vlieg. *f* 51,75; Mei *f* 49,75 a *f* 50; Sept. en Oct. *f* 44,50 a *f* 44,75; Nov. en Dec. *f* 44,50. — Lijnolie dadelijk en op levering flaauw: op 6/w. *f* 43,25; vlieg. *f* 42; April *f* 42 a *f* 41; Mei *f* 42 a *f* 41,25; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 41,50 a *f* 41,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 49,75; vlieg. *f* 48,50.

LONDEN, 30 *Maart*. Van inl. Tarwe was heden een goede voorraad ter markt, doch het meerendeel bleef onverkocht, omdat men, ten einde bij eenige partij te verkoopen, eene prijsvermindering van 1 a 2 sh. zoude hebben moeten bewilligen. De handel in vreemde blijft uiterst beperkt tot nagenoeg de vorige koersen. Ten gevolge van ruimen aanvoer van vreemde Gerst waren de prijzen 2 sh. lager. Boonen en Erwten souteneerden met moeite de notering van l.l. Maandag. Haver 6 p. a 1 sh. lager.

Van den 1*sten April*. Granen onveranderd.

VEEMARKTEN.

LONDEN, 30 *Maart*. De aanvoeren van horenvee en schapen van het vasteland gedurende de afgeloopene week bestonden uit 405 runderen, 222 kalveren en 1134 schapen. De aanvoer ter markt bedroeg 3386 runderen, 88 kalvoren, 16530 schapen en 272 varkens. De handel was over het algemeen slap tot de prijzen van l.l. Vrijdag.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 1 *April*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. 63¾; Dito Dito 3 pCt. 76⅜; Dito Dito 4 pCt. 95⅞. — BELGIË, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52⅜. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. $24\frac{15}{16}$; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $38\frac{9}{16}$; Dito buitenl. 85 £ 3 pCt. 41¾. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $45\frac{7}{16}$; Dito 1856 3 pCt. $44\frac{5}{16}$. — RUSLAND, bij *Hope* en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 103⅞; Dito te Londen 4½ pCt. 94¾; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96½. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $76\frac{7}{16}$; Dito Dito 2½ pCt. 39⅝; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $86\frac{11}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 78¼. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 22⅜.

ADVERTENTIEN.

VERSLAG VAN HET

GESTICHT VOOR PLEEGZUSTERS

EN HET

TOEVLUGTSOORD VOOR VERWAARLOOSDE MEISJES

te *Groningen*, over **1856**.

Er is van deze inrigting als *Gesticht voor Pleegzusters* ook weder in 1856, het twaalfde van haar bestaan, veelvuldig gebruik gemaakt, gelijk kan blijken uit deze opgave van:

Verpleegde zieken:	32	Dagwaken:	236
Nachtwaken:	178	Geheele waken:	152

In vergelijking met de laatstvorige jaren is het verschil weinig beduidend. Het getal van verpleegde zieken is geringer, waarschijnlijk, dewijl de Typhus-commissie veel heeft gedaan, wat wij anders zouden verrigt hebben, maar het getal nachtwaken was alleen drie jaar grooter, doorgaans aanmerkelijk geringer.

Aan enkele aanvragen hebben wij tot onze smart niet kunnen voldoen.

Deze hulp aan kranken is bewezen door vier personen, die wij voor goed aan onze dienst hebben verbonden en twee, die op de proef waren genomen. Door zwakheid verliet ons in den loop des jaars eene, door het aangaan eener andere betrekking nog eene. Den 31sten Dec. 1856 hadden wij er weder vier.

Van de verpleegden en hunne betrekkingen hebben wij geenerlei klagte, maar menigmaal hartelijken dank vernomen over de bewezene hulp en de trouw en liefde onzer Pleegzusters. Enkele malen is dit zelfs openlijk in de Nieuwsbladen geschied.

Den 11den Oct. trof ons gesticht een zware slag. Jufvrouw LINA TEUNISSEN van Arnhem, die een jaar bij ons was geweest, om Moeder OOSTING als eene oudste dochter ter zijde te staan, een zeer ontwikkeld, zacht, liefderijk, ijverig en innig godvruchtig meisje van 22 jaren, ontviel ons na eene ziekte van weinige dagen, tot onze bittere smart. Zij stierf onderworpen en vol geloof en liefde, gelijk zij had geleefd. Bij de begrafenis waren eenigen onzer tegenwoordig; na dezelve werd in het Gesticht eene aandoenlijke, en wij hopen niet ongezegende, bijeenkomst met de kinderen gehouden.

De plaats van LINA TEUNISSEN is kort daarna weder vervuld; hare nagedachtenis blijft in zegening.

Als *Toevlugtsoord voor verwaarloosde Meisjes*, die elders geen voldoend heenkomen kunnen verkrijgen, is onze inrigting uiterlijk genoegzaam op dezelfde hoogte gebleven.

Eén onzer meisjes, MARIA ELLERKAMP uit Rotterdam, vertrok den 11den April, na ruim een jaar bij ons te zijn geweest. Er was nu gelegenheid haar gratis in een weeshuis te plaatsen, welke in Dec. 1854, toen zij bij ons kwam, niet bestond. Zij was, hoe kort, evenwel niet te vergeefs bij ons. Haar voogd schreef ons, dat hij zoowel als de overige familie zeer tevreden was over de gunstige verandering bij MARIA door haar verblijf bij ons te weeg gebragt, dat hare beleefde en zachtzinnige manieren allen hadden getroffen en hare ontwikkeling zeer voldoende was. Die voogd werd daarop lid van onze inrigting voor eene jaarlijksche bijdrage.

Op den 12den Mei, den tweeden Pinksterdag, het stichtingsfeest onzer inrigting, namen wij afscheid van RINSKE VENEMA en JANTJE HENDRIKS, die, na in 1855 lidmaten der Hervormde Kerk te zijn geworden, ons nu verlieten, om als dienstmaagden haar eigen brood te verdienen. Zij bekwamen een uitzet en menigen goeden wenk. Zij blijven aan ons Gesticht verbonden, als aan een ouderlijk huis en wij ontvangen gedurig berigten van haar door de beide Dames, die patronessen zijn over degenen, die vroeger bij ons waren.

In plaats van de drie, die ons verlieten, bekwamen wij in Mei één, in Julij nog één en in Aug. twee kinderen weder, allen uit deze stad. Wij hebben nu uit de stad Groningen 21 en uit Friesland 4, dus zamen 25 meisjes. Den 31sten Dec. waren met het gezin van Vader en Moeder OOSTING de bewoners van ons huis 34 in aantal.

Het gedrag der kinderen was goed. Behalve over eenige kleine gebreken van onbedachtzaamheid, nalatigheid en dergelijke, welke bij de kinderen doorgaans voorkomen, hadden wij geene reden tot klagten; wel vele redenen tot blijdschap en dankbaarheid.

De Diakenen der Hervormde gemeente alhier, van wie wij de meeste meisjes hebben, blijven tot onze vreugde op de uitbreiding onzer inrigting aandringen, daar de kinderen bij ons geheel anders kunnen worden opgevoed, dan in de kosthuizen, waarin de Diakenen anders een heenkomen voor haar moeten zoeken. Ook wij wenschen die uitbreiding; doch wenschen haar langzaam te bewerkstelligen.

De kinderen bleven ter school gaan bij den onderwijzer VAN DER MEER; zij ontvingen afzonderlijk zang-onderwijs bij den onderwijzer VAN DER WOUDE; de meesten bezochten de gymnastie bij den onderwijzer RIJKENS, 'tgeen voor de gezondheid en vrolijkheid hoogst nuttig was. In huis bekwamen zij onderwijs in breijen en naaijen en oefenden zij zich in het doen van huiswerk, 'twelk alles door haar geschiedt, zonder vreemde hulp. — Een meisje, 'twelk te zwak is, om als meid te kunnen dienen, is als helpster op de Noorder-Bewaarschool geplaatst; van de anderen zijn er twee bij afwisseling, elk ééne week, bezig. — Dagelijks is er in de huiselijke godsdienst-oefening en wekelijks bij 't onderwijs in de bijbelsche en vaderlandsche geschiedenis velerlei aanleiding, om op de kinderen naar verstand en hart te werken. Eene wekelijksche godsdienstoefening heeft er met leden van 't Bestuur plaats en met de Pleegzusters, voor zooverre deze kunnen tegenwoordig zijn. Het middenpunt der feesten blijft dat der geboorte diens Heeren, wiens liefde zulke stichtingen in 't leven roept. Wij hadden weder op den 24sten Dec. een Kersboom met vele geschenken, die onder toespraak en gezang werden rondgedeeld; vele onzer Begunstigers woonden deze feestviering bij; en den 25sten kwamen er armere kinderen, voor wie de onzen iets hadden gebreid of genaaid, om geschenken van hen te ontvangen.

Wat onze geldmiddelen betreft, deelen wij een uittreksel uit onze rekening mede:

1856.

Ontvang:

Meerder ontvang van 1855	*f*	63.38½.
Giften in eens		762.78½.
Jaarlijksche bijdragen	-	751,70.
Rente van 9 aandeelen in de Lijfrente-maatschappij	-	40,50.
Kostgelden (meest van de diakonie der Hervormde gemeente van Groningen)	-	1435,00.
Verpleging van zieken	-	157.50.
Busgelden	-	44,47.
Huur voor 't gebruik onzer catechisatiekamer	-	20,00.
Verdiend door 2 meisjes werkzaam in de Bewaarschool	-	27,20.
	f	3302,54.

Uitgave:

Waakloonen aan de Hulp-pleegzusters	*f*	205,10.
Voeding, kleeding, onderhouds- en andere gelden	-	2985,41.
Aflossing van nr. 5 der renteloze voorschotten	-	100,00.
	f	3290,51.

Balance:

Ontvang	*f*	3302,54.
Uitgave	-	3290,51.
Meerder ontvangst	*f*	12,03.

Voorts hebben wij nog eene schuld van *f* 2500 renteloos voorschot, waarvan jaarlijks ten minste één aandeel moet afbetaald worden. Onze schuld zou *f* 2600 zijn, indien niet de heer J. TEN CATE GONGGRIJP te Sneek ons zijn aandeel ten geschenke had gegeven. Wij zeggen hem hiervoor hartelijk dank.

Buiten de giften bovenvermeld, verdienen nog vermelding eene gifte van *f* 200. om daaruit te ondersteunen de in onze dienst ziek en zwak gewordene Pleegzusters en Hulppleegzusters. — Overigens bestonden de giften in *f* 25, *f* 2, *f* 14,85, *f* 200, *f* 20, *f* 61,02½, *f* 25 en de opbrengst van het muziekfeest op den 26sten Dec. 1856, ten bedrage van *f* 414,91.

Nog werd ons den 24sten Dec. door iemand, die ons Kersfeest had bijgewoond en bijzonder door het gezang gesticht was, *f* 10 geschonken, om den grond te leggen voor een huisorgel. Voor de viering van dit feest ontvingen wij bijzondere geschenken van *f* 10, *f* 3,47, *f* 10 en *f* 5. — Voorts ontvingen wij aan *levensmiddelen:* 1 vaatje gedroogde appelen, 2 zak wortelen, 2 zak knollen, nog 2 zak knollen. Aan *kleedingstukken:* 7 ellen ligt bontgoed, 4 ellen dito donker, 3 lappen dito, 32 ellen geel katoen, 42 ellen paarsch bontgoed, eene japon, nog eene japon, eenige lappen. Aan *boek- en prentwerken:* Verzameling van groote prenten voor de Vaderl. geschiedenis, 12 exempl. Keur van psalmen, 4 pakjes plaatjes, 1 ex. van ZSCHOKKE, 25 ex. Woorden uit den Bijbel, 1 exempl. de Hervorming van Genève.

Wij brengen aan de milde gevers en begunstigers van onze inrigting onzen hartelijken dank hiervoor toe en bevelen hun en allen haar verder aan.

Ons nog altijd voorloopig sedert 1845 bestaand reglement hebben wij in 1856 herzien en in zijn geheel gedrukt en verkrijgbaar gesteld.

De twee aftredende leden des Bestuurs, de heer VAN ITTERSUM en mevr. STRATINGH, zijn herkozen en hebben zich deze keuze laten welgevallen.

Niet alleen, om onze inrigting uit te breiden, maar zelfs ook om haar te onderhouden, behoeven wij vele hulp. Wij verwachten die van de liefde onzer medeburgers.

GRONINGEN, 30 Maart 1857.

Het Bestuur van het Gesticht voor Pleegzusters en van het Toevlugtsoord voor Verwaarloosde Meisjes te Groningen:

P. HOFSTEDE DE GROOT, *Voorzitter.*
M. A. AMSHOFF, *Vice-Voorzitter.*
W. MUURLING.
J. W. C. Baron VAN ITTERSUM.
J. BAART DE LA FAILLE.
H. O. FEITH, *Penningmeester.*
C. H. VAN ANKUM, *Secretaris.*

Q. P. A. VAN SWINDEREN.
H. M. DE SAVORNIN LOHMAN, geb. FEITH.
A. F. J. WIJCKERHELD BISDOM, geb. Baronnesse VAN IMHOFF.
R. VAN EERDE, Wedw. S. STRATINGH.
J. C. A. VAN ROIJEN.
W. C. BAART DE LA FAILLE, geb. STAR BUSMANN.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 7den April 1857, des avonds te 7 uur. — VOORLEZING door Mr. W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN. — KUNSTBESCHOUWING uit *Amsterdam.*

W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Mijne Echtgenoot S. M. LOFVERS beviel heden voorspoedig van eenen ZOON.

BELLINGWOLDE, 30 Maart 1857.

J. H. LEOPOLD, R.ZOON.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* Vrouwe A. A. GAËL CUNÆUS—WIJCHGEL VAN SCHILDWOLDE.

SOLWERD, 30 Maart 1857.

*** SAPPEMEER, 1 April 1857. Bevallen van eene *DOCHTER* ANNA JACOBS, geb. DE JONGH.

*** Heden beviel ontijdig van een' dooden *ZOON* J. PLAAT—SCHOLTENS.

GRONINGEN, 2 April 1857.

Eenige kennisgeving.

Oost-Indië.

Door **J. OOMKENS, J.ZOON**, te *Groningen*, is heden uitgegeven:

HANDLEIDING voor **OFFICIEREN**, en **ONDEROFFICIEREN**, die van of naar ***Oost-Indië*** vertrekken; benevens eene opgave der **formaliteiten**, in acht te nemen bij een HUWELIJK PER PROCURATIE. *Door een Officier van het Oost-Indische Leger.* *f* 0,90.

D. R. ERDBRINK, WILLEM IJSBRANDSZ. BONTEKOE, of **belangrijke Lotgevallen** van een **Nederlandsch Zeeman.** Fransch LEES- en VERTAALBOEKJE, met GEOGRAPHISCHE AANTEEKENINGEN en volledige aanwijzingen van de MOEIJELIJKSTE WOORDEN en TERMEN in het SCHEEPSLEVEN voorkomende; bewerkt ten gebruike voor Gymnasia, Zeevaartkundige Scholen en Instituten. *f* 0,40.

Door denzelfden Boekverkooper is verzonden:

WAARHEID IN LIEFDE; *Godgeleerd Tijdschrift* voor beschaafde Christenen. **Nieuwe Reeks**, bijzonder gewijd aan de opbouwing der EVANGELISCH-KATHOLIEKE KERK der TOEKOMST. *Tweede Stuk.*

DE NEDERLANDSCHE TAAL; Tijdschrift ter bevordering van Nederlandsche Taalkunde. Tweede jaargang, no. 1.

En is eene Inteekening geopend op:

H. A. UFKES, in leven Schoolonderwijzer te *Nieuwolda*, **NAGELATEN LETTERARBEID, ten voordeele zijner naaste achtergeblevene Betrekkingen.** De prijs is hoogstens *f* 1,60.

*** Door den Boekhandelaar **H. KUIPERS**, te *Leeuwarden*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

Vader MATTHEW.

MAANDBLAD, gewijd aan de **bevordering der Afschaffing van den Sterken Drank.** Prijs per jaargang van 12 Nos. franko per post *f* 1,30.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

Prof. Dr. ***KARL KOCH***,

DE

Caucasische Landen en Armenië,

IN REISTAFEREELEN VAN

Curzon, K. Koch, Macintosh, Spencer *en* ***Wilbraham;***

VERTAALD DOOR

J. J. A. GOEVERNEUR.

Prijs *f* 3—20.

De Katholieke

EN

Protestantsche Natien

ONDERLING VERGELEKEN

UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN

Welvaren, Verlichting en Zedelijkheid.

DOOR

NAPOLEON ROUSSEL.

Met eene Voorrede van

Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.

2 Deelen. Prijs *f* 7.00.

Aan de Inteekenaren is verzonden:

No. 6 van den Jaargang voor 1857 van het

Kleeding-Magazijnen te ***Rotterdam*** en ***Groningen***, van **J. B. MEDDENS**, zijn ontvangen, uit de 1ste Fabrijken: Lakens en Stoffen voor Kleedjassen, Rokken, Paletots, Pantalons en Vesten, groote voorraad van gemaakte Goederen, tot zeer **lage prijzen.** (De Heeren Hoeden zijn ontvangen.)

GODSDIENSTIG HUISBLAD,

Stichtelijke Lectuur voor Verstand en Hart,

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

Dr. E. J. DIEST LORGION

EN MEDEWERKING VAN EEN AANTAL MET ROEM BEKENDE VADERLANDSCHE GELEERDEN.

Inhoud: *Bijbelverklaring.* Koloss. I, vs. 19, 20; door W. C. VAN DER ZWAAG. — *Kerkel. Geschiedenis.* Tafereelen uit het Zendelingsleven op Borneo. I. FREDRICH BECKER; medegedeeld door A. T. REITSMA. — *Mengelingen.* ELISABETH VAN SAKSEN, een toonbeeld van huwelijkstrouw; door J. H. SONSTRAL. — Uit het gulden boekske.

Jaarlijks verschijnen 26 Nommers in roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 4—00.

In gevolge behoorlijk geregistreerd Bevelschrift van den Heer REGTER-COMMISSARIS in het **FAILLISSEMENT** van **TALLINA LA FÉBRE**, Weduwe wijlen JOHANN LUDWIG LAGRO, Koopvrouw te *Groningen*, gehandeld hebbende onder de FIRMA **Weduwe J. L. LAGRO**, worden alle **BEKENDE** en **ONBEKENDE SCHULDEISCHERS** van genoemde Gefailleerde, daaronder begrepen de **BEVOORREGTE** en de **PAND** of **HYPOTHEEK** hebbende Schuldeischers, **opgeroepen**, om op MAANDAG den zevenentwintigsten April, des voormiddags te tien uur, te verschijnen in de GEHOORZAAL van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, om alsdan en aldaar over te gaan tot de **VERIFICATIE** hunner **Schuldvorderingen.**

GRONINGEN, 2 April 1857.

De Curator in voornd. Faillissement:
S. M. S. MODDERMAN.

Woensdag den 15den April 1857,

's namiddags te 2 uur, zullen, voor de Behuizing aan het Damsterdiep te *Groningen* get. lett. Q, no. 43, publiek worden verkocht, diverse **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als:

EIKENHOUTEN SECRETAIRE, LINNENKASTJE, COMMODE, LEDEKANT, UITTREK- en ANDERE TAFELS, STOELEN, SPIEGELS,

KOPERGOED, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KAGCHELS, en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

VERKOOP

VAN

IJPEN BOOMEN.

Op MAANDAG den 6den dezer, 's middags 12 uur, zullen publiek, op gewoon Crediet, voetstoots worden verkocht:

53 zware en gave **IJPEN BOOMEN**, gekapt liggende aan het Hoofddiep, Zuidzijde, nabij *Martenshoek*, geschikt voor Blok-, Pomp-, Wagen-, Stel- en Molenmakers.

Tezamenkomst in het Logement van Mej. de Wedw. MEURS, te *Martenshoek.*

J. PICCARDT, *Nots.*

*** Mr. **H. VAN MARLE**, Notaris te *Middelstum*, gedenkt, ten verzoeke van Mevrouw de Douairière en Erven van wijlen den HoogWelGeboren Heer Mr. EDZARD JACOB Baron LEWE VAN MIDDELSTUM, op WOENSDAG den 8sten April 1857, om de veelheid der Perceelen des voormiddags *precies* te 10 uur, ten Huize van den Kastelein BULTHUIS, te *Middelstum*, publiek te verkoopen:

De Registrature

VAN

Heerlijkheden en Geregtigheden

in het ***Hunsingo-Quartier***, ten name van wijlen Mr. EDZARD JACOB Baron LEWE VAN MIDDELSTUM. Voorts **GESTOELTEN** en **BANKEN** in Kerken te *Middelstum* en *Westerwijtwert;* alsmede eene **VROUWEN ZITPLAATS** in de Martini-Kerk te *Groningen*, geteekend met no. 127; alles breeder omschreven bij ANNONCES in de *Provinciale-* en *Groninger Couranten* van den 10den en 11den Maart 1857 en in de daarvan GEAFFIGEERDE BILJETTEN. — Om te aanvaarden dadelijk bij den toeslag, doch de Vrouwen Zitplaats den 1sten Nov. aanstaande.

Mr. H. VAN MARLE.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 8sten April 1857, des namiddags te 2 uur, ten Huize van P. MEIJWES, Kastelein te *Foxham*, onder *Kolham*, en ten verzoeke van de Weduwe en Kinderen van wijlen H. L. NIJBOER, publiek te veilen en verkoopen:

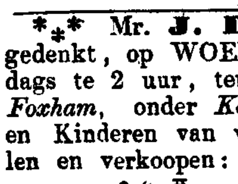

I. Eene **BEHUIZING** en **SCHUUR**, met de VASTE BEKLEMMING van 10 B., 58 R., 90 E. BOUW- en GROENLAND, staande en gelegen onder *Kropswolde*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 75—00.

II. 81 R., 80 El. EIGEN GROENLAND, gelegen achter *Foxhol.*

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van TJEERD S. DIJKSTRA, Landbouwer te *Visvliet*, en Kinderen, op de Boerenplaats C no. 70, te *Visvliet*, op DONDERDAG den 9den April 1857, des morgens precies te elf uur, publiek, op gewone Boelgoeds-Conditiën, te verkoopen:

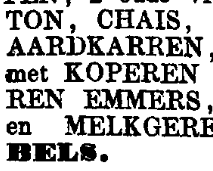

35 stuks best HORENVEE, 5 PAARDEN, waaronder drie makberedene CHAISPAARDEN, 7 SCHAPEN, 2 oude VARKENS; voorts een FAËTON, CHAIS, BOERENWAGENS, PLOEGEN, EIDEN, AARDKARREN, DORSCHBLOK, LANDROL, eene KERN met KOPEREN HOEPEN, KOPEREN MOLDEN, KOPEREN EMMERS, DITO KAASKETEL en verdere BOEREN- en MELKGEREEDSCHAPPEN; alsmede **HUISMEUBELS.**

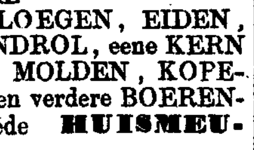

BOELDAG,

op DONDERDAG den 9den April 1857, te een u ten verzoeke en aan de Boerenplaats van de Erven J KLAASSENS KLOOSTER, te *Immerwolde*, onder *Boer*, van:

13 **extra** beste HORENBEESTEN, 2 PAARDEN (waaronder een mooi **bruin Merriepaard**), 14 SCHAPEN, eene dragtige

MOT, CHAIS, BOEREN-, KERN- en MELKGERE SCHAPPEN, groote partij HOOI en STROO, den MES **MOBILIA**, ENZ.

J. H. GLAS.

BOELDAGEN.

Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, denkt, op WOENSDAG den 15den April 1857, des midda 12 uur, ten Huize en ten verzoeke van JELE SJOER VEENSTRA, Landbouwer te *Midwolde*, publiek, op gew Boelgoeds-Conditiën, te verkoopen:

26 Stuks HORENVEE, 4 PAARDEN, waaronder 1 makbereden Chaispaard en 1 Voolmerrie, 2 BOERENWAGENS, CHAIS, 2 PLOEGEN, 1 DRAGTIGE MOT en verdere BOERENGEREEDSCHAPPEN ens.

Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, denkt, op WOENSDAG en DONDERDAG den 22s en 23sten April 1857, telkens des voormiddags te 10 u ten Huize en ten verzoeke van de Weduwe FOKKE P TERS LEUNSTRA, Landbouwersche op *HILMAHU* onder *Lutjegast*, publiek, op gewone Boeldags-Conditiën, verkoopen:

46 Stuks HORENVEE, 2 PAARDEN, waaronder 1 makbereden Chaispaard, **BOERENGEREEDSCHAPPEN**, als: 3 BOERENWAGENS, 1 CHAIS, 1 PHAËTON, EIDE KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, **HUISMEUBELEN** en zoo voort.

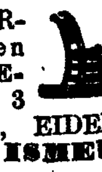

Mr. D. ROESSINGH, *Nots.*

Verhuisd,

van de ***Heerestraat*** naar de **PELSTERSTRAAT F 29**,

Wedw. H. A. ISRAËLS ZOON,
Commissionair in Effecten en Geldwisselaa

HOEDEN- EN PETTENMAGAZIJN

Au Tigre Roijal,

Guldenstraat, no. 3.

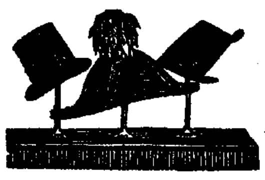

De ondergeteekende maakt door dez aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat bij hem uit de **eerste Buiten-** en **Binnenlandsche Fabrijken** zijn ontvangen:

SUPRA FRANSCHE ZIJDEN EN

CASTOR HOEDEN,

een fijn assortement **FLAMBARDS, JONGENS-** en **KINDERHOEDEN;** verder een **schoon assortement LAKENSCHE** en **BUCKSKIN MODELPETTEN;** zich minzaamst aanbevelende.

H. G. INDEN, J.z.

AVIS AUX DAMES.

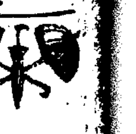

Lestrade Frères & Cie.

ont l'honneur d'annoncer qu'ils viennent de recevoir de *Paris* la haute Nouveauté de **PARASOLS MARQUISES** à **Pavoline Chenille** et une belle Collection de **SOIERIES.**

Entre les deux Marchés
à *Groningue.*

Voor Dekkers en Landbouwers.

Bij **T. H. ELZINGA**, Winkelier te *Zwaagwesteinde* (Provincie *Friesland*), is te bekomen: beste **FRIESCHE DEK-ROOP**, zeer geschikt tot het **dekken met Riet**, en, zoo als de ondervinding zal leeren, voordeeliger dan de mindere soorten; per Bos van 100 Roopen, ieder lang 6 Ned. Ellen, *f* 1,50; welke soort alleen op **Bestelling** is te bekomen. Wordt alle DINGSDAGEN *franko* te *Groningen* geleverd in de verlangde Schuiten. MONSTERS worden op aanvraag gezonden, en bij eenigzins belangrijke Bestellingen verzocht, 14 dagen vooruit de orders te ontvangen.

Acht Timmerknechten,

tevens het **METSELEN** verstaande, dadelijk WERK verlangende, vervoegen zich in persoon bij den Mr. Timmerman te *Leek*

P. W. WINTER.

Cibaria Saluberrima,

IN PLAATS VAN

REVALENTA ARABICA.

De **CIBARIA** is het BESTE VOEDSEL voor jonge Kinderen en zwakke Menschen. Zij werkt spoediger, is smakelijker en veel goedkooper dan DU BARRY'S **Revalenta**, en heeft velen reeds hare heilzame krachten getoond. Zij wordt afgeleverd in **blikken bussen**, inhoudende: 12½, 25 en 50 Ned. Looden, voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1,50; de Prima voor 75 Cts., *f* 1,40 en *f* 2,50; te *Appingedam* bij den Heer A. B. BOUWES; te *Veendam* bij den Heer J. E. SCHOLTENS; te *Groningen* bij den Heer R. T. TIDDENS; verder in de bekende Depôts en aan het MAGAZIJN te *'s Gravenhage*, bij den Fabrikant J. A. VAN WIJK.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen;* medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*,

Maart 1857.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
22	755,86	756,86	758,14	0,3	1,5	-1,0	0,93	0,78	0,81	O.N.O.	Z.O.	O.t.Z.	sneeuw.	betrokken.	helder.
23	757,55	755,48	755,72	1,5	2,8	3,0	0,93	0,95	0,97	O.	O.	O.	betrokken.	„	betrokken.
24	755,60	755,00	754,51	3,2	7,1	5,1	0,97	0,84	0,93	„	O.N.O.	N.O.	„	„	„
25	752,67	751,81	751,99	4,6	6,7	4,8	max.	0,94	0,96	N.O.	N.O.t.O.	„	„	„	„
26	752,24	754,19	756,68	4,4	5,7	4,7	max.	0,93	0,95	„	N.	W.N.W.	„	regen.	„
27	759,65	760,17	760,49	4,4	5,7	5,0	0,94	0,94	0,97	Z.W.t.W.	Z.W.	Z.W.t.Z.	„	„	„
28	760,43	761,06	762,38	4,0	5,3	3,6	max.	0,86	0,88	N.t.W.	N.	N.	„	betrokken.	„

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.